

Bilaga förvaltningar

Delårsrapport april 2011

Innehållsförteckning

Hälsa- och sjukvården	3
Central förvaltning	7
Finansförvaltningen	9
Landstingsfastigheter delårsrapport januari-april 2011 samt prognos 2011	11
Landstingsservice	13
Kultur- och bildnings- förvaltningen	16
Tandvårdsförvaltningen	19
Beställarenhet för tandvård ...	23
Patientnämnden	24
Kostsamverkan Mora.....	25
Revisorerna och tjänstemannabiträde	26

Landstingsstyrelsen

Hälso- och sjukvården

Måluppfyllelse

Vårdgaranti och väntesituation

Hälso- och sjukvården har under vintern-våren 2011 fortsatt fokuserat på den utvidgade nationella vårdgarantin och aktiviteter för att uppnå och behålla en god väntesituation.

Den utvidgade vårdgarantin, som funnits sedan 2005, kan sammanfattas med "0-7-90-90", innebärande kontakt med primärvården samma dag som en frågesällning aktualiseras, läkarbesök inom primärvården inom 7 dagar, bedömningsbesök inom specialiserad sjukvård inom 90 dagar, samt operation/behandling i specialiserad sjukvård inom 90 dagar efter beslut.

Sedan 2009 finns dessutom ett nationellt koncept med ekonomiskt incitament avseende den specialiserade sjukvården, den s.k. "kömiljarden". Under 2009-2010 var kömiljarden kopplad till samma tidsgränser som vårdgarantin, d.v.s. 90-90 dagar, samt med ersättning vid vårdgarantiuppfyllelse 80 % respektive 90 %. För 2011 gäller en modifierad princip, med tidsgräns 60-60 dagar, samt med ersättning vid uppfyllelsenivå 70 %.

Första besök inom specialiserad sjukvård

Under vintern-våren har vårdgarantiuppfyllelsen påtagligt förbättrats, från 77 % (31 januari) till 86 % (30 april).

Denna positiva utveckling innebär på motsvarande sätt att kömiljardnivån förbättrats, från 58 % (31 januari) till 70 % (30 april).

Den främsta orsaken till den positiva utvecklingen är systematiska och långsiktiga vårdgarantiåtgärder, med bl.a. internt processarbete för att förbättra vårdflöden och produktivitet, viss förstärkning inom ramen för ordinarie verksamhet, kvälls- och helgverksamhet med egen personal, samt externa vårdköp.

Nedbrutet per specialitet föreligger nu mycket hög (91-100 %) vårdgarantiuppfyllelse inom ortopedi, gynekologi, öronsjukvård, allmän internmedicin, hjärtsjukvård, reumatologi, hudsjukvård, barn- och ungdomsmedicin, vuxenpsykiatri, samt barn- och ungdomspsykiatri. Medelhög (81-90 %) vårdgarantiuppfyllelse föreligger inom ögonsjukvård. Kvarstående problemområden med otillfredsställande väntesituation föreligger inom enstaka medicinska och kirurgiska subspecialiteter, främst neurologi och kärlkirurgi.

Operation/behandling inom specialiserad sjukvård

Situationen för operation/behandling är i stora drag parallell med situationen för nybesök, med ett liknande tidsförlopp och liknande vårdgarantiaktiviteter.

Under vintern-våren har vårdgarantiuppfyllelsen förbättrats, från 67 % (31 januari) till 79 % (30 april).

Denna positiva utveckling innebär på motsvarande sätt att kömiljardnivån förbättrats, från 48 % (31 januari) till 60 % (30 april).

Nedbrutet per specialitet föreligger mycket hög vårdgarantiuppfyllelse inom gynekologi, medelhög vårdgarantiuppfyllelse inom ögonsjukvård, på gränsen till medelhög vårdgarantiuppfyllelse inom kirurgi och ortopedi, men kvarstående otillfredsställande väntesituation inom öronsjukvård.

Primärvård

Primärvårdens vårdgarantidelar har en mycket hög uppfyllelse, med 97 % avseende telefontillgänglighet (kontakt dag 0) och 85 % avseende läkarbesök inom en vecka.

Viktiga händelser under året

Ny ledningsorganisation

Vid årsskiftet 2009-2010, i samband med att landstinget fick ny politisk ledning och ny tjänstemannaledning initierades en översyn av landstingets ledningsorganisation, innefattande såväl hälso- och sjukvårdens organisation som landstingets administrativa stödfunktion.

För hälso och sjukvården bildades en ny samlad förvaltning, svarande mot de tidigare länsjukvårds-, närsjukvårds- och hjälpmedelsförvaltningarna.

Bärande motiv för en gemensam organisation är att betona hälso- och sjukvårdens helhetsuppgift, underlätta en samordnad ledning och styrning, samt ge goda förutsättningar för verksamhetssamarbete, med fokus på vårdkedjor och patientperspektiv.

Hittills under 2010-2011 har hälso- och sjukvårdens inre organisation inneburit en "platt" ledningsstruktur, d.v.s. inga delområden och motsvarande chefsnivå mellan förvaltningschef och verksamhetschefer.

I syfte att möta behovet av samordning inom geografiska områden, har tillsatts områdessamordnare, med beredande och samordnande uppgifter, mellan sjukhusens specialiteter, mellan primärvård och specialiserad sjukvård, samt gentemot kommuner och politiska fora.

I syfte att möta behovet av samordning inom primärvården som helhet, har tillsatts en primärvårdssamordnare, med beredande och samordnande uppgifter inom primärvårdsverksamheten i hela landstinget. Motsvarande verksamhetssamordnare inom specialiserad sjukvård, med beredande och samordnande uppgifter, har övervägts, men inte genomförts.

Framtid

Under återstående del av 2011, och inför 2012, förutses att hälso- och sjukvårdsförvaltningen, med dess chefer och medarbetare, står inför ett antal såväl stimulerande som svåra utmaningar, främst:

- Fortsatt genomförande av en samlad och välfungerande hälso- och sjukvård i ett helhetsperspektiv, med samordnad ledning och styrning, samt utvecklat och friktionsfritt verksamhetssamarbete.
- Genomförande av de åtgärder som ingår i ”Åtgärdsplan för ekonomi i balans I respektive II”, inklusive de kostnads- och personalminskningar som är inarbetade i fastställd budget 2011.
- Fortsatta vårdgarantiåtgärder, med planen och förhoppningen att vårdgarantiuppfyllelsen och kömiljardnivån ytterligare ska förbättras och stabiliseras.

Uppföljning besparingsåtgärder

Förutom riktade besparingsåtgärder behålls särskilda riktlinjer och åtgärder, främst inom personalområdet, för att stärka kostnadskontrollen.

En detaljerad uppföljning och analys per besparingsåtgärd sker dels övergripande men även som en naturlig del i uppföljningsarbetet per basenhet.

Nedan framgår plan för besparingsåtgärder samt beräknade effekter 2011, belopp i Mkr.

Totalt H o S FV50 Uppföljning besparingsåtgärder

Åtgärd, aktivitet	Sparmål 2011 Mkr	Prognos 2011	Diff progn - sparbelopp
Personalkostnad -4%	65	-12	-77
Stafettkostnader	5	5	0
Externa konsulter	2	2	0
Utbildning	10	6,5	-3,5
Riktade spec sjukv	12	10	-2
Hälsoval	25	25	0
Hälsoval struktur	10	0	-10
Patientavgifter	15	15	0
Inköpsstopp mm	15	6	-9
Läkemedel	20	20	0
Övrigt			
Totalt	179	77	-102

Genomförande av personalkostnadsreduceringar sker främst genom verkställande av 4% generellt sparbelopp. En betydande del av differensen mot sparbelopp består av omställningskostnader 2011. Sparmålet utgår från 9 mån effekt och flertalet av personalreduceringarna sker först under 2:a halvåret 2011. Därutöver sker vissa ytterligare reduceringar genom riktade åtgärder. Sammanlagt skall drygt 200 årsarbeten reduceras och i princip genomföras via reducering vikarier.

Ekonomi

Resultat- räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	559	1 677	1 704	1 723
Kostnader	2 199	6 415	6 402	6 525
<i>varav personal- kostnader</i>	<i>1 181</i>	<i>3 374</i>	<i>3 432</i>	<i>3 437</i>
Verksamhetens resultat	-1 640	-4 738	-4 698	-4 802
Landstingsbidrag	1 566	4 698	4 698	4 579
Över/ Underskott	-74	-40	0	-222
Investeringar	25	100	100	123

Den faktiska kostnadsutvecklingen för lönekostnaderna (som utgör ca 38% av totalkostnaden) visar per april jämfört samma period 2010, en ökning med ca 2,9%.

Sammantaget beräknas en prognos motsvarande -40 Mkr. I prognosen har hänsyn tagits till det betydande sparbelopp som lagts på hälso- o sjukvården. I utgångsläget nedan -125 Mkr är effekter av åtgärdsplan, steg 1 inräknade. Prognosen fördelas på verksamhetsområde enligt nedan:

Hälsoval	-23
Övrig primärvård	2
Medicinska verksamheter	-39
Opererande verksamheter	-39
Övrig somatik	-12
Psykiatri/Habilitering	-11
Medicinsk service	7
Gemensamt övrigt	-10

Specifikation av prognos:

Hälso och sjukvård	-125
- varav läkemedel ”nya/dyra”	-14
- varav högspec	0
Effekt åtgärdsplan, intäkter	15
effekt åtgärdsplan, steg 2	3
steg 2, timanställda/stafetter	45
Central finans ”nya dyra” läkem	15
LDH	3
<u>Lsd effekt HS</u>	<u>3,5</u>
HS totalt	-40,5

För att prognosen skall infrias krävs effekter och beslut kring steg 2 i åtgärdsplanen som beslutas av politisk ledning under maj och juni. En betydande effekt beräknas genom att i princip timanställda skall reduceras genom att behoven tillgodoses via övertalig personal. Därutöver kommer behovet av stafetter att ytterligare ses över.

Investeringar (mkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Fastigheter			
IT-utrustning			
Övriga investeringar	100	100	
Summa	100	100	

Investeringar avser i all väsentlig del utrustningsinvesteringar och då främst medicinteknisk utrustning. Sammantaget beräknas en investeringsvolym nära budgeterad nivå.

Personal

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Faktiska årsarbetare	6 014	5 915	5 888
Antal anställda	7 166	7 142	7 135

Faktiska årsarbetare och antal anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	2 717 489	2 642 555	2 610 695
- varav timanställda	59 867	62 665	58 117
- varav stafettläkare	29 762	30 511	-
- varav arbete under jour/ beredsk. läkare*	35 512	36 412	37 157
- varav mertid/övertid samtidig personal*	33 049	31 746	36 929

- Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dagar och grund-/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtidig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit inregistreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

Antalet anställda, totalt, visar en ökning med 24 st jämfört med samma tid föregående år. Antalet tidsbegränsade anställda har ökat med 47st under samma tid. Personal med timanställningar uppvisar en fortsatt minskning. Antalet tillsvidare anställningar har dock minskat med 23 st mellan 2011 och 2010. Under 2011 sker en svag minskning av antalet anställda som ett resultat av en striktare prövning utifrån anställningsstoppet.

Trenden att yrkesgruppen sjuksköterskor ökar och gruppen undersköterskor minskar fortsätter. Ökning av antalet anställda finns också hos yrkesgrupperna sjukgymnaster, psykologer, och arbetsterapeuter. Övriga yrkesgrupper uppvisat små eller inga förändringar i antal anställda.

Den arbetade tiden ökar liksom övertidsuttaget. Arbetad tid för timvikarier uppvisar en minskning. Frånvaron visar en sjunkande tendens medan den arbetade tiden för sjuksköterskor, rehabiliteringspersonal och läkargruppen ökar. Den arbetade tiden för stafettläkare är i stort oförändrad mellan 2011 och 2010

Övertalighetsorganisationen har etablerats inom hälso- och

sjukvården och kommer att ta hand om den övertalighet som blir följderna av beslutade spar åtgärder.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	2 397	2 374	2 334
Inhyrd personal	92	76	108

Sjukfrånvaro	Ack 2010	Ack 2009	Ack 2008
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	5,3	5,5	5,6
Antal sjukdagar/anställd	5,5	5,6	5,7

Sjukfrånvaron uttryckt i % av ordinarie arbetstid visar en svag minskning mellan åren. Minskningen motsvarar drygt 8,5 heltider per år. Dessa timmar ingår i den arbetade tiden.

Verksamhetsstatistik

Nyckeltal	Ack 2011	Ack 2010	Förändring, %
Somatik, öppen vård			
Läkarbesök	87 971	84 003	4,7
Övriga besök	72 551	69 020	5,1
Dagsjukvård	15 469	14 739	5
Somatik, slutet vård			
Vårdplatser	678	690	
Vårdtillfällen	16 795	17 189	-2,3
Vård dagar (SKL def)	91 357	93 097	-1,9
-varav utskrivningsklara	4 229	3 978	6,3
Medelvårdtid dgr	5,4	5,4	
Psykatri, öppen vård			
Läkarbesök	6 627	6 017	10,1
Övriga besök	39 166	38 292	2,2
Dagsjukvård	981	1 583	-38
Psykatri, slutet vård (OBS endast BUP)			
Vårdplatser	4	4	
Vårdtillfällen	31	35	-11,4
Vård dagar (SKL def)	326	401	-18,7
Primärvård			
Läkarbesök	116 875	120 438	-3
Mottagn.besök/hembesök (DSK/SSK)	123 792	132 066	-6
Hemsjukvårdsbesök DSK	20 022	19 001	-5
Hemsjukvårdsbesök USK	750	8 394	-91
Medicinsk service			
Akuten, besök Falun	18 615	17 700	5,1
Akuten, besök Mora	3 821	3 649	4,7
IVA Nemsöäng	8 767	8 802	-0,04
Ambulans körda mil	71 054	74 182	-4,2
Sjukbil körda mil	33 507	40 578	-17,4
Röntgen antal u-sök	57 511	53 306	7,9
Operation, antal op	1 413	1 339	5,5
Kem lab analyser	1 014 012	942 722	7,6
Transfusionsmedicin	34 695	37 174	-6,7
Mikrobiologen, analys	77 616	75 608	2,7
Patologen, analyser	16 396	17 198	-4,7
Förlossningar	923	957	-3,6
C-op Mora inkl dagkir	1 508	1 547	-2,5
Öron op sv+öv	919	779	18,0

Karin Stikå-Mjöberg

Förvaltningschef

Hälsa och sjukvården Dalarna

Landstingsstyrelsen

Central förvaltning

Viktiga händelser

Ny ledningsorganisation

Vid årsskiftet 2009-2010, i samband med att landstinget fick ny politisk ledning och ny tjänstemannaledning initierades en översyn av landstingets ledningsorganisation, innefattande såväl hälso- och sjukvårdens inre organisation som landstingets administrativa stödfunktion.

Under hösten-vintern 2010 genomfördes en beredningsprocess svarande mot en ny och samlad administrativ stödfunktion, med beslut januari 2011.

Den administrativa stödorganisationen ingår i, och utgör huvuddelen, i landstingets centrala förvaltning.

Den administrativa stödorganisationen innehåller verksamheter som indelas i sex större enheter:

- Administrativ enhet
- Ekonomienhet
- Personalenhet
- Hälso- och sjukvårdsenhet
- Medicinsk enhet
- MIT-enhet

I den centrala förvaltningen ingår även en ”ledningsenhet”, med innehåll motsvarande landstingsdirektör/förvaltningschef, biträdande landstingsdirektör/förvaltningschef, samt vissa verksamheter respektive några medarbetare organiserade direkt under landstingledningen och som är en del av den administrativa stödorganisationen.

Under vintern-våren 2011 har den nya organisationen funnit sina former, med arbetsinnehåll, arbetsfördelning, samt kompletteringar avseende respektive enhets inre organisation.

Åtgärdsplan för ekonomi i balans

Åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011-2012, med fokus på hälso- och sjukvården, har utgjort en stor del av förvaltningens arbetsinnehåll under hittillsvarande del av året, i samband med utarbetande och verkställande av åtgärdsplan I och II.

Inom den centrala förvaltningen har, som en delåtgärd för ekonomi i balans, genomförts en kostnadsreduktion i nivån 20 Mkr, till betydande del sammanhängande med en personalminskning med 20-25 medarbetare.

Ekonomi

Resultaträkning (mkr)	Ack Utfall 08	2011 04 Prognos	Budget	2010 Resultat *)
Intäkter	105	345	344	759
Kostnader	-649	-1 889	-1 892	-2 251
Varav personalkostnader	-85	-270	-273	-192
Verksamhetens resultat	-545	-1 544	-1 548	-1 492
Landstingsbidrag	529	1 548	1 548	1 539
Över-/underskott	-15	4	0	47

*) ej jämförbart då den adm ledningsorganisationen redovisades i två olika förvaltningar 2010 samt att landstingsfastigheter, som är egen förvaltning fr o m 2011, ingick i central förvaltning 2010.

Verksamhetsområde (mkr)	Prognos 2011	Budget 2011	Avvikelse
Huvudkontoret	-273	-273	0
Trafik och bidragsgivning	-167	-167	0
Hälsovalsersättning	-1 108	-1 108	0
Avkastningskrav IT	4	4	0

Investeringar (mkr)	Prognos 2011	Budget 2011	Avvikelse
ITinvesteringar	68	68	0
Övrigt		0	0

Framtid

Under fortsättningen av 2011 förutses att den centrala förvaltningen, med dess chefer och medarbetare, stå inför ett antal såväl stimulerande som svåra utmaningar, främst:

- Fortsatt genomförande av en samlad och välfungerande administrativ stödorganisation, med precisering av roller och arbetsinnehåll, i samarbete med politisk ledning, tjänstemannaledning och hälso- och sjukvårdens verksamhetschefer.
- Fortsatt ledning och styrning, samt administrativt stöd, i samband med verkställande av åtgärdsplaner för ekonomi i balans.
- Inför 2011 utarbetades endast en enkel och översiktlig verksamhetsplan för den centrala förvaltningen. Inför 2012 planeras en mera gedigen process med tillskapande av en komplett verksamhetsplan.

Personal

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	341	332	325
Antal anställda	389	367	358

Faktiska årsarbetare och antal anställda mäts periodens sista dag

Antalet anställda har ökat med 12 personer jämfört med samma tid året innan., Det är i huvudsak pågående omflyttning i samband med organisationsförändringen hälso- och sjukvården och central förvaltning samt MIT-enhetens rekrytering.

Arbetad tid

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	209 169	204 648	198 187
- varav timanställda	0	33	74
- varav mertid/övertid samtlig personal*	1 520	1 772	2 278

Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad. Eventuella tjänstledigheter är ej avdragna.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit inregistreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

Den arbetade tiden har ökat och överensstämmer med pågående omflyttning med fler anställda.

Valda personalkostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	190	190	134

Lönekostnader överensstämmer f.n. med budget.

Sjukfrånvaro	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	4,5	2,8	3,4

Ökningen från motsvarande period 2010 beror främst på att några längre sjukskrivningsperioder har inträffat samt att den sk korta frånvaron som ökat något.

Karin Stikå Mjöberg
Landstingsdirektör

Landstingsstyrelsen

Finansförvaltningen

Måluppfyllelse

Finansiella mål fastställda av fullmäktige

- 1) Resultatet ska vara ett överskott på 1-2 procent i genomsnitt över en fyraårsperiod av skatt- och statsbidragsintäkterna
- 2) Soliditeten ska öka med mellan 1-3 procentenheter per år
- 3) Likviditeten ska fortlöpande vara sådan att långsiktig bestående upplåning inte behöver ske
- 4) Den skattefinansierade verksamhetens nettoinvesteringar ska till 100 procent vara självfinansierade sett över en fyraårsperiod

Uppföljning

- 1) Ett överskott på 1-2 procent 2011 motsvarar 65-130 mkr. Prognostiserat resultat, 25 mkr, innebär att resultatmålet inte uppnås det enskilda året 2011.
- 2) Soliditeten 2010 var 4 procent. Enligt upprättad prognos per april antas soliditeten 2011 vara oförändrad. Målet uppnås inte.
- 3) Likvida medel inkl kortfristiga placeringar var vid årsskiftet 2010/2011 544 mkr. Bl a återbetalning av för höga preliminärskattebetalningar 2009 med 165 mkr, stora investeringar, 570 mkr, och avsättning till pensionsfonden med 60 mkr gör att tillgängliga medel förbrukas och att extern upplåning behövs för att klara finansieringen. Likviditetsmålet uppfylls inte.
- 4) Målet att investeringarna till 100 procent ska vara självfinansierade uppfylls inte 2011. Självfinansieringsgraden uppgår till 43 procent.

Viktiga händelser under året

I finansförvaltningens driftbudget ingår kostnader för pensioner, löneskatt på pensioner, premie för patientförsäkringen, ränta på skuld för patientförsäkringen samt interna ränteintäkter. Statsbidrag för ökad tillgänglighet inom somatik och BUP, för rehabiliteringsåtgärder, för ökad patientsäkerhet samt statsbidrag från den s k sjukskrivningsmiljarden ingår i budgeten. Likaså verksamhetskostnader för att uppnå kraven på att få del av statsbidragen från kömiljard (somatik), rehabiliteringsgarantin samt från sjukskrivningsmiljarden. Vidare ingår en budgeterad besparing inom administration och inköp.

I tabellen nedan specificeras statsbidragen som budgeteras och redovisas inom finansförvaltningen;

Statsbidrag, mkr	Prognos 2011	Budget 2011	Bokslut 2010
Ökad tillgänglighet (kömiljard)	2	27	3,5
Utökad vårdgaranti, BUP	7	7	7,5
Rehabiliteringsgaranti	34	28	42
Ökad patientsäkerhet	12	12	0
Sjukskrivningsmiljard	30	30	34

Statsbidrag för ökad tillgänglighet, från den s k kömiljarden, är budgeterat med 27 mkr. Villkoren för att få statsbidraget var svåra att uppnå 2010 och har stramats upp ytterligare för 2011. Besökskraven har uppnåtts respektive månad mars och april i år och ger statsbidrag med ca 2 mkr. Utsikterna är goda för att uppnå kraven på ökad tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri och statsbidrag med 7 mkr.

Prognosen för statsbidrag avseende rehabiliteringsgarantin överstiger budget med 6 mkr och avser utökad statsbidrag för insatser 2010.

Prognosen för statsbidrag för ökad patientsäkerhet och statsbidrag från den s k sjukskrivningsmiljarden ligger enligt budget.

Besparingar inom administration samt kostnadsminskningar till följd av effektivare inköpsrutiner och avtalstrohet är budgeterade med sammanlagt 42 mkr. I prognosen antas besparingar motsvarande 25 mkr komma att uppnås. Det innebär ett underskott på 16 mkr.

Pensionskostnader inkl löneskatt prognostiseras enligt KPA:s prognos från april 2011 och ligger i nivå med budget.

Ekonomi

Resultaträkning (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	127	148	141
Kostnader	-224	-231	-226
varav personal-kostnader	-136	-148	-126
Verksamhetens resultat	-97	-83	-85
Landstingsbidrag	83	83	85
Över/ Underskott	-14	0	0

Personal

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-2	-2	
Pensionskostnader inkl löneskatt	-165	-165	

Finansiering

Prognosen för skatteintäkter och statsbidrag i landstingets periodrapport per april 2011 bygger på SKL:s senaste prognos från maj, ek.nytt nr 10/11. Jämfört med SKL:s prognos i oktober 2010, som låg till grund för budget, har skatteunderlagstillväxten reviderats från 1,8 till 2,1 procent för 2010 och från 1,6 till 2,8 procent för 2011. Utfallet i kostnadsutjämnings 2011 blev minus 5 mkr jämfört med budget. Förändringen beror på att Stockholms läns landsting har haft en befolkningsökning de senaste åren som kvalificerat till utjämningsmodellens sk eftersläpningsersättning. Denna ersättning finansieras av samtliga landsting. Prognosen för skatt och utjämnings visar på totalt +83 mkr jämfört med budget.

Skillnaden mellan nu aktuell prognos från SKL och tidigare prognoser är i huvudsak antagande om en snabbare ökning av sysselsättningen och högre löneökningstakt.

Förhandling om nytt avtal om läkemedelsförmånen pågår och väntas bli klar inom kort. I prognosen upptas belopp motsvarande förra årets statsbidrag. Det innebär 12 mkr lägre än beräknat i budget.

Räntekostnader för lån (300 mkr) beräknas i prognosen uppgå till 7 mkr. Nettot av övriga räntekostnader och ränteintäkter beräknas till en kostnad på 12 mkr. Detta beroende på försämrad likviditet och högre ränteläge när checkkredit utnyttjas.

Ränta på avsatta pensioner prognostiseras enligt KPA:s prognos i april till 51 mkr. Det innebär ett plus på 5 mkr jämfört med budget.

Skatter, statsbidrag mm	Prognos	Budget	Avv.
Preliminärskatt 2011	5 046	5 052	-6
Avräkning 2011	104	24	80
Avräkning 2010	21		21
Summa	5 171	5 076	95
Inkomstutjämningsbidrag	729	737	-8
Regleringsbidrag	223	222	1
Kostnadsutjämnings Statsbidrag	-97	-92	-5
Läkemedelsförmånen Statsbidrag för minskad sjukfrånvaro	705	717	-12
Summa	1 590	1 614	-24
Finansiella intäkter	7	15	-8
Finansiella kostnader	-71	-65	-6
Summa	-64	-50	-14
Totalt	6 697	6 640	57

Peter Hansson
Ekonomidirektör

Fastighetsnämnd

Landstingsfastigheter

delårsrapport januari-april 2011 samt prognos 2011

Måluppfyllelse

Mål 2011	Prognos 2011	Utfall 2010
Total kostnads-effektivitet = lokalernas andel av landstingets totala kostnadsmassa = $\leq 5,5 \%$	$\leq 5,5 \%$	5,56 %
Kostnadseffektivitet = resultat på fastighetsförvaltningen minst enligt budget/plan = 100 %	124 %	124 %
Energiförbrukning = kWh/kvm = 174	174 kWh/kvm, se kommentar nedan	176,6 kWh/kvm
Vakanser = total area för outhyrda lokaler i procent av uthyrningsbar area = $< 5 \%$	5,7 %	5,1 %

Den av Fastighetsnämnden 2011-04-13 fastställda energiplanen tar sikte på en energiförbrukning (värme och el) på 150 kWh per kvm vid utgången av år 2020.

Energiförbrukningen har fortsatt att sjunka under första tertialet 2011. En interpolering för helår 2011 indikerar en nivå på 174 kWh per kvm som också är delmålet per 2011-12-31. Sänkningen ska ses utifrån att Landstinget Dalarna även 2010 verkar ha den lägsta energiförbrukningen bland Sveriges landsting.

Viktiga händelser under året

Landstingsfastigheters ansvar är dels lokalförsörjning för landstingets olika verksamheter, dels fastighetsförvaltning av i första hand Landstinget Dalarnas egna fastighetsbestånd.

För att tillgodose lokalförsörjningen under kommande planperiod (2011- 2014) har Landstingsfastigheter att hantera 1 000 mkr i fastighetsinvesteringar. Det enskilt största projektet under planperioden är ny vårdbyggnad på Falu lasarett (NVB). Projektet inkl delprojekt är upptagna till totalt 606 mkr och beräknas vara avslutade med början 2013 fram till och med 2015.

Vid årsskiftet förvärvades fastigheten Valhalla 2, Falun. En fastighetsreglering har genomförts och Valhalla 2 ingår nu i

fastigheten Daljunkaren 23 (Landstingshuset). Vid utgången av mars förvaltades totalt 453 000 kvm BRA, varav 360 000 var landstingsägda och 93 000 inhyrda. Dessutom hanterades 102 000 kvm externt inhyrda lokaler.

Landstingsfastigheter Dalarna har blivit **nominerade till E-Prize 2011, kategori Offentlig sektor**. Per Granqvist, redaktör på Veckans Affärer och ordförande i E-Prize-juryen 2011 säger: ”Det finns få saker som är så enkla att göra för att öka ett företags lönsamhet som att jobba med energieffektivisering. Kloka företag inser att det är dumt att göra av med energi i onödan, samtidigt som det naturligtvis också ger stora miljövinster. Det handlar inte bara om klimatet, det handlar lika mycket om sunt förnuft och smart företagande, något som jag tycker att Landstingsfastigheter Dalarna är ett utmärkt exempel på och därmed också en föregångare i sin bransch som kan inspirera andra.”

Uppföljning besparingsåtgärder

I ”Åtgärdsplan för ekonomi i balans 2011” ökas avkastningskravet för LFD från 20,3 mkr till 25,3 mkr 2011. Prognosen för 2011 indikerar att vi kommer att uppnå avkastningskravet.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	155,1	470,6	465,3	453,5
Kostnader	-147,9	439,9	-444,9	-428,4
varav personal-kostnader	5,9	19,9	19,9	16,6
Verksamhets resultat	7,2	25,4	20,4	25,1
Landstingsbidrag	0	0	0	0
Över/ Underskott	7,2	25,4	20,4	25,1
Årets investering	112,9	380,2	422,2	239,5

Specificerat på intäkt- och olika kostnadsslag kan resultatet sammanfattas enligt följande:

Verksamhets-område (mkr)	Prognos	Budget	Avvikelse%
Fastighetsintäkter	467,2	461,9	+5,3
Fastighetsdrift	-116,3	-116,5	+0,2
Planerat underhåll	-45,0	-50,0	+5,0
Inhyrda lokaler	-121,8	-114,9	-6,9
Försäkringar, skatt	-2,8	-2,8	-
Avskrivningar	-91,1	-91,6	+0,5
Förvaltningskostnader	-13,6	-13,4	-0,2
Finansiella poster	-51,1	-52,3	+1,2
Resultat	25,5	20,4	+5,1

Förvaltningen av Naturbruksgymnasiet i Älvdalen kommer att övergå från Landstingsfastigheter till Älvdalens kommun. Det kommer att ske vid årsskiftet 2011/2012 men i budget var det planerat till det förra årsskiftet 2010/2011, därav avvikelserna på hyresintäkter och inhyrda lokaler.

Planerat underhåll är i "Åtgärdsplan för ekonomi i Balans 2011" återigen utpekad att det ska sänkas med 5 mkr under 2011. Den successiva minskningen (från en nivå på 65 mkr för några år sedan) kommer givetvis på lång sikt – om den permanentas – att påverka fastighetsbeståndet negativt, med dåliga miljöer för patienter och personal samt kapitalförstöring som resultat.

Vi fortsätter att sänka energiförbrukningen. På värmesidan -1,8 procent lägre jämfört med föregående år och värmekorrigerat. På elsidan - 5,8 procent lägre än föregående år.

Investeringar (mkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Fastigheter	380,2	422,2	+53,1
IT-utrustning	-	-	-
Övriga investeringar	-	-	-
Summa	380,2	422,2	+53,1

Planerade investeringar tenderar att skjutas framåt i tiden. Det ligger i linje med Landstingets beslutade besparingsåtgärder samt som en konsekvens av pågående strukturella översyn (utbudspunkter).

Personal

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	24,7	24,6	24,6
Antal anställda	25	25	25

Faktiska årsarbetare och antal anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	13 816	14 640	14 172
- varav timanställda	0	0	0
- varav mertid/övertid samtlig personal*	80	270	62

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dagar och grund-/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit registreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1.700 arbetade timmar.

På personalsidan finns fortfarande betydande vakanser och arbete pågår med att återbesätta dessa. Vi är mitt uppe i en omfattande generationsväxling som vi har gemensam med hela fastighetsbranschen. Dessutom i en tid då vi ska genomföra investeringar i en omfattning som aldrig tidigare.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg.	12,0	12,0	11,0
Inhyrd personal	0	0	0

Sjukfrånvaro	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	2,5	1,0	1,2
Antal sjukdagar/anställd	2,5	1,0	1,1

Jan Sjöberg

Förvaltningschef

Landstingsfastigheter

Serviceämnden

Landstingsservice

Verksamhet

Landstingsservice uppdrag är att ansvara för och utveckla sjukvårdsspecifik service till landstingets kärnverksamhet. Det ekonomiska uppdraget är att säkra en långsiktig god hushållning för Landstinget Dalarna. Från årsskiftet styrs Landstingsservice av två nyinrättade nämnder, Serviceämnden och Nämnden för kostsamverkan.

Landstingsservice implementerar under året en ny organisation genom att gå från en funktionsindelad till en geografisk indelad organisation. Huvudsyftet är att öka synergieffekterna mellan verksamheterna och hitta flexibla produktionslösningar. Ambitionen är bl.a. att verksamheten ska bli kostnadseffektivare och att Landstingsservice ska vara en attraktiv arbetsgivare i framtiden genom att erbjuda våra medarbetare utvecklingsmöjligheter och varierande arbetsuppgifter inom flera professioner.

För att utveckla vårt serviceuppdrag gentemot våra kunder ytterligare har en Kundrelationschef rekryterats. Dennes första uppdrag är att kartlägga och utforma den nya kundtjänsten inom Landstingsservice.

Ombyggnationen av lasaretsköket i Mora slutfördes under vårvintern och invigdes den 5:e april 2011 då även köket namngavs till Arom. "Nämnden för kostsamverkan" som är benämningen för samarbetet mellan Mora kommun och Landstinget Dalarna har nu gått in i produktions- och leveransfasen. Lasaretsköket kommer successivt börja leverera mat till fyra av Socialförvaltningens äldreboenden i kommunen.

Samverkan med andra landsting kring Fredriksbergstvädden gick om intet under början av året. Landstingsservice har investerat stora resurser under lång tid för att få till stånd ett samarbete. Det råder idag en osäkerhet kring huruvida Landstingsservice kommer få någon ersättning för detta av de övriga landstingsintressenterna.

Uppföljning besparingsåtgärder

I början av året tog landstinget beslutet att genomföra besparingar för att komma till rätta med det försämrade ekonomiska läget. Landstingsservice har i uppdrag under 2011 i samarbete med Hälso- och sjukvården att genomföra besparingar för koncernen motsvarande 3,5 Mkr, därutöver har Landstingsservice ett avkastningskrav på 1,0 Mkr.

Åtgärder som genomförs för att nå besparingsmål och avkastningskrav är bl.a. att se över städstandarden, minska antalet telefoner och abonnemang, granska leasingen av fordon och bli kostnadseffektivare genom att finna synergier mellan olika verksamhetsområden.

Café- och butiksverksamheten i Mora har under en längre tid haft för låg omsättning för att kunna finansiera nuvarande bemanning och öppettider. Landstingsstyrelsen har därför beslutat att verksamheten skall outsourcas.

I samverkan med Hälso- och sjukvården har en budget- och uppföljningsmodell (abonnemang) utarbetats för att förbättra

kostnadskontrollen och ekonomistyrningen. Besparingsåtgärder och nya verksamheter följs upp och stäms av fortlöpande under året.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	95,3	278,3	274,4	292,9
Kostnader	-94,3	-277,2	-274,4	-290,9
varav personal-kostnader	-55,0	-163,5	-163,3	-166,3
Verksamhetens resultat	1,0	1,1	0	2,0
Landstingsbidrag	0	0	0	0
Över/Underskott	1,0	1,1	0	2,0
Årets investering	-1,0	-3,0	-3,0	-2,3

Kommentar:

För att få ett så rättvisande resultat som möjligt har arbetet med periodisering intensifierats under det första tertialet. Avkastningskravet på 1,0 Mkr är prognostiserat i verksamheten.

Verksamhetsområde (Mkr)	Prognos 2011	Avvikelse%	Resultat 2010
Fastighetsteknik	0,2	--	0,3
Transportservice	0,2	--	0,6
Kostservice	0,2	--	0,2
Städservice	0,4	--	0,5
Fredriksbergstvädden	0,4	--	1,4
Omstrukturering	-0,3	--	-0,7
Övrig verksamhet	0,0	--	-0,3
Summa	1,1	--	2,0

Kommentar:

Avvikelse i procent kan ej anges då verksamheterna till största delen har ett budgeterat nollresultat.

Investeringar (mkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Övriga maskiner och utrustning	-1,9	-1,9	
IT-utrustning	-0,2	-0,2	
Övriga investeringar	-0,9	-0,9	
Summa	-3,0	-3,0	

Kommentar:

Utrustning till nya köket i Mora ingår inte i ovanstående investeringsbudget.

Personal

Från och med tertial 1 år 2011 hämtar Landstingsservice faktaunderlag för personal från beslutsstödssystemet BILD och dess fasta rapporter. Landstingsservices organisations-förändring har medfört flera förändringar inom organisationens chefsstruktur och bemanning.

Detta har lett till att under årets första månader har en stor intern rekryteringsinsats genomförts för att bemanna Landstingsservices nya chefsstruktur bestående av områdeschefer, driftchefer och teamchefer/teamledare. Dessa chefer och ledare är underställda förvaltningschefen Anders Roos.

Likväl har bemanningen inom Landstingsservices stab förändrats bl.a. genom att Martin Ekberg fr.o.m. den 1 april 2011 tillträtt som Ekonomichef och Hanna Becker fr.o.m. den 1 februari 2011 tillträtt som t.f. Personalchef. I samband med organisationsförändringen har även den nya funktionen Projekt- och utveckling inrättats där Christer Söderholm är chef fr.o.m. den 1 mars 2011.

Under år 2011 kommer VPL-processen implementeras fullt ut, vilket resulterar i att samtliga chefer/ledare och medarbetare är VPL-kartlagda innan årets slut. VPL-processen handlar om att utveckla chefer och medarbetare inom förvaltningen bl.a. genom att inrätta individuella handlingsplaner för hög- och lågpresterare samt att uppmuntra en rörlighet bland chefer inom organisationen. VPL-processen innebär också att såväl karriärvägar och ledarförmåga tydliggörs och därigenom bidrar till att skapa en attraktiv, flexibel och kompetent organisation.

Förvaltningen arbetar även med kompetensutveckling för chefer genom ett internt Chefsutvecklingsprogram. Det kommer årligen att genomföras flera utbildningstillfällen där cheferna erhåller kunskap inom exempelvis arbetsrätt, ekonomi och ledningssystem.

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	364,5	369,5	374,6
Antal anställda	418	436	444

Faktiska årsarbetare och antal anställda mäts periodens sista dag

Kommentar:

Landstingets anställningsstopp är en av orsakerna till att antalet anställda har minskat från 436 till 418 under det senaste året.

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	225.654	230.955	232.036
- varav timanställda	8.519	10.284	11.425
- varav mertid/övertid samtlig personal*	2.646	2.913	4.325

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dagar och grund-/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit inregistreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1.700 arbetade timmar.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg.	-110,2	-110,0	-112,9
Inhyrd personal	0	0	0

Sjukfrånvaro	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	5,7	6,5	7,0
Antal sjukdagar/anställd	6,6	7,6	7,9

Kommentar:

Sjukfrånvaron i förvaltningen har sjunkit från 6,5% till 5,7% under samma period föregående år. För att ytterligare minska korttidsfrånvaron har förvaltningen påbörjat ett arbete med att ta fram ett internt handlingsprogram med ett tydligt fokus på tidiga och "rätt" insatser från HR-gruppen och närmaste chef.

Verksamhetsstatistik

Nyckeltal	2011 Ack.	2010 Bokslut	2009 Bokslut
Städning			
Underhållsstädning, volym kvm	289.657	289.456	288.886
Underhållsstädning, volym timmar	70.958	211.858	213.884
Extra uppdrag, volym timmar	5.057	23.305	24.276
Underhållsstädning, snittavverkningsgrad timmar/kvm	354	355	351
Underhållsstädning, kostnad per kvm	70	206	197
Inre fastighetsskötsel, kr/kvm (BRA)			
Falu lasarett	80,00	79,00	79,00
Mora lasarett	77,00	76,00	76,00
Avesta lasarett	78,00	77,00	77,00
Ludvika lasarett	76,00	75,00	75,00
Genomsnitt, total volym	79,00	78,00	78,00
Antal måltider (frukost, lunch, middag)	221.100	712.680	717.239
Därav patientmåltider	128.600	423.345	435.432
Därav restaurang/café-måltider	92.500	289.335	281.807
Måltidspris patient (lunch, genomsnitt)	64,00	64,00	64,00
Måltidspris restaurang (lunch)	75,00	70,00	70,00

Verksamhetsstatistik, forts

Nyckeltal	2011 Ack.	2010 Bokslut	2009 Bokslut
LD-Turen			
Årlig körsträcka (mil)	11.850	36.100	36.100
Antal försändelser med internpost (mätning vartannat år)	390.000	1.215.000	1.125.000
Antal försändelser laborationslådor	5.360	15.300	15.300
Bevakning			
Antal uttryckningar	24	89	111
Bilpool			
Totalt antal leasingfordon	98	98	108
Antal miljöfordon (oavsett drivmedel)	83	56	36
Antal etanoldrivna fordon	25	25	22
Antal dieseldrivna fordon	72	71	78
Total körsträcka (mil)	75.167	213.916	220.228
Genomsnittlig (mil) körsträcka per fordon	767	2.182	2.039
Total drivmedels kostnad (kr)	519.536	1.233.397	1.230.789
Total drivmedelsförbrukning (liter)	48.106	132.239	142.927
Genomsnittlig drivmedelsförbrukning liter per 10 km	0,64	0,62	0,65
Tvätter			
Antal ton, ackumulerat	409,7	779,0	972,9
Kilo per timma	25,00	24,77	0
Leveranssäkerhet	98,47	98,82	

Kommentar:

Nyckeltalen för innevarande år avser perioden januari t.o.m. april medan uppgifterna för 2009 och 2010 avser helårsutfallet.

I och med kostsamverkan i Mora särredovisas statistiken fr.o.m. april för måltider i Falun respektive Mora eftersom verksamheten tillhör olika förvaltningar.

Måluppfyllelse

Kund

Målsättningen är att Nöjdhetsindex ska uppgå till 90% och att kunderna ska få god kännedom om Landstingsservices utbud och tjänster. Under 2011 kommer Landstingsservice genomföra en nöjdhetsenkät.

Personal

Målsättningen är att Nöjdhetsindex ska uppgå till 75% och att antalet närvarodagar ska vara minst 95%. Under 2011 kommer Landstingsservice genomföra en intern medarbetarenkät.

Närvarodagarna är 94,3% för perioden januari-april 2011, vilket är en förbättring mot samma period 2010 med 0,9%. Målet för året blir dock svårt att uppfylla.

Ekonomi

Målsättningen är att Resultatindex (RI) ska uppgå till minst 1,0. Det innebär att kostnader och intäkter ska vara minst i balans. Avkastningskravet för året på 1,0 Mkr gör att RI måste överstigas med minst 0,4%. Dessutom ska Landstingsservice bevisa kostnadseffektivitet genom besparingar i samverkan med Hälso- och sjukvården.

Målet är uppnått för perioden januari-april eftersom RI uppgår till 1,01.

Utveckling

I samband med Landstingsservice omorganisation kommer funktionen projekt och utveckling kartlägga och anpassa förvaltningens processer och ledningssystem. Målsättningen är att detta arbete ska vara slutfört till årsskiftet 2011/2012.

Anders Roos
Förvaltningschef
Landstingsservice

Kultur- och bildningsnämnd

Kultur- och bildningsförvaltningen

Måluppfyllelse

Kultur- och bildningsförvaltningen räknar med att uppfylla de mål som återfinns i verksamhetsplanen för 2011.

Viktiga händelser under året

From årsskiftet är de två skol- respektive kulturnämnderna sammanslagna till en gemensam Kultur- och bildningsnämnd (KBN). En ny förvaltningschef har rekryterats.

Nuvarande styrdokument Landstinget och kulturen Vision och mål 2005-2012 ska ersättas av ett nytt dokument till 2013. Kultur- och bildningsnämnden fastställde på sitt första sammanträde i februari en projektplan för arbetet med en Regional kulturplan och införandet av en ny samverkansmodell som ska stärka dialogen mellan kommun, landsting/region och stat. Modellen ska medge regionala skillnader. Regeringen har beslutat att modellen ska vara införd 2015 i hela Sverige. En styrgrupp med representanter från landstinget, stiftelserna och Region Dalarna har utsetts. Information om modellen har gjorts i politiska nämnder och utskott i 11 kommuner, två kommunbesök är inplanerade i maj. Arbetsgrupperna per genreområde har påbörjat sitt arbete och kommer att lämna in projektplaner för hur arbetet ska fortlöpa under vår och försommar med att ta fram prioriteringsområden som ska ingå i planen. Prioriteringsområdena ska kommuniceras med kommunerna i höst. Samtliga av länets kommuner har fått information om hur Landstinget Dalarna önskar samverka.

Länsbibliotek Dalarna kommer i maj 2011 att arrangera en barnboksfestival, Läsifestivalen, med inbjudna nationella barnboksförfattare. Projektet är ett samarrangemang med Svenska barnboksakademien och Falu statsbibliotek.

Mora folkhögskola har fått en förfrågan om att jobba med ett internationellt projekt med Egypten och Norra Afrika. De aktuella utbildningsområdena är Rättigheter och demokrati, Återvinning samt Trädgårdsodling.

Folkdansföreställningen "Polskans historia i Sverige" har i februari 2011 turnerat i Dalarna. Åtta föreställningar visades i Malung, Gagnef, Rättvik och Falun och av dessa var fem föreställningar skolföreställningar. 500 ungdomar i högstadiet och gymnasiet fick ta del av föreställningen.

Scenkonst Dalarna har i samarbete med Riksteatern och Dalateatern under våren 2011 arbetat med Länk 2012. Ett projekt som med nyskriven dramatik riktar sig till unga amatörteateraktiva och estetiska gymnasier.

Konstarkivet, Film i Dalarna och Länskonst Dalarna arbetar gemensamt med en satsning på konstfilm. Under våren har den mellan Gävleborg, Uppsala och Dalarna ambuleraande konstfilmsfestivalen planerats. Festivalen äger 2011 rum i Magasinet Falun där bl a konststuderande från Brunnsviks folkhögskola deltar.

En stor del av Musikkonservatoriets orkesterverksamhet under våren har ägnats åt förberedelser inför det stora samarbete som skedde i april med Gävle symfoniorkester.

Under våren har Malungs folkhögskola bedrivit ett framgångsrikt jämställdhetsprojekt om kvinnligt företagande, finansierat med medel Folkbildningsrådet.

I januari startade Fornby folkhögskola en kurs i svenska för invandrare (Sfi). Detta som en av de första folkhögskolorna när dessa fick rätt att arrangera Sfi från årsskiftet.

2012 är det 100 år sedan Sätters sjukhus öppnades. Förberedelser pågår inför jubileumsåret. Tillsammans med RSMH i Säter görs förberedelser för ett trädgårdsprojekt. Svar på ansökan från medel från Allmänna Arvsfonden väntas i juni.

Det är viktigt att på olika sätt stärka syntolkningsverksamhet på biograf – både vad gäller omfattning, geografisk spridning, kvalitet på arrangemangen och marknadsföring. Film i Dalarna har påbörjat ett arbete för att undersöka möjligheterna att utveckla detta. Bl a har en kursdag om syntolkning arrangerats.

Vid halvårsskiftet övergår personal och drift för naturbruksgymnasiet i Älvdalen till bolaget Älvdalens utbildningscentrum AB. I samband med det kommer Landstinget Dalarna samt Älvdalens kommun att kvarstå som huvudman för årskurs 2 och 3 då dessa påbörjade sin utbildning i det "gamla" programmet. Orsaken till att dessa inte automatiskt kan övergå till bolagets huvudmannaskap är att förändringarna i det nya programmet jämfört med det gamla, som eleverna antagits till, är omfattande och att Skolinspektionen inte ger tillstånd till start av fristående skola, baserad på äldre läroplan utan avsevärda förändringar i kursinnehåll.

Uppföljning besparingsåtgärder

Kultur- och bildningsförvaltningen har enligt LF budgetbeslut en besparing om 800 000 kr under 2011. Besparingen har fördelats över hela förvaltningen enligt beslut i KBN Till denna besparing tillkom i februari ett avkastningskrav på 500 000 kr i enlighet med föreslagen åtgärdsplan. Utöver detta har det tillkommit ytterligare besparingskrav i form av t ex halvering av utbildningsbudgeten, inköpsstopp samt återhållsamhet vid representation. Förvaltningen ser svårigheter att spara på fortbildning eftersom budgeten redan dragits ner jämfört med föregående år och besparingar redan lagts bl a på utbildning. För lärare och konsulenter är fortbildning en avgörande faktor för att kunna utveckla den egna verksamheten/ undervisningen. Förvaltningens utbildningsbudget är per anställd redan lägst i landstinget. En halvering av utbildningsbudgeten innebär inom förvaltningen en ytterligare besparing på ca 300 000 kr.

Skolorna har ännu enbart tillgång till preliminära sökandetal vilket gör det svårt att redan nu prognostisera utfallet.

Ekonomi

Resultaträkning	2011 04			2010
(mkr)	Ack Utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	44,3	114,2	113,4	131,7
Kostnader	-87,6	-242,1	-241,6	-255,6
varav personalkostnader	-35,8	-84,4	-84,3	-100,8
Verksamhetens resultat	-43,3	-127,9	-128,2	-123,9
Landstingsbidrag	42,7	128,3	128,3	125,1
Över-/underskott	-0,6	0,5	0,1	1,1

Investering	2011		
(mkr)	Ack Utfall	Prognos	Budget
A01 Årets investering	-3,8	-5,9	-6,2

Under våren tjänas semester- och uppehållslöner in som sedan plockas ut under sommarperioder. Det innebär att personalkostnaderna är något högre under våren. Förvaltningen har dock också viss sjukskrivning och vakanta tjänster som gör att personalkostnaderna nu är lägre än budget.

Jämfört med resultatet 2010 har både prognos och budget en lägre omslutning vilket beror på att naturbruksgymnasiet i Älvdalen övergår till bolagsform och därför redovisar enbart ett halvår. Kvar inom landstinget återfinns interkommunal ersättning för 155 elever i årskurs 2 och 3 motsvarande ca 13 Mkr.

I nuläget prognostiserar förvaltningen att klara det avkastningskrav som är föreslaget. Mycket beror naturligtvis på hur många elever som finns på plats vid avstämningsdatum. Musik konservatoriet har bra sökandestatistik till KU Musik Det återfinns 35 sökande till 30 platser för gymnasieutbildning. För KU Dans är maj antagningsperiod.

Ett annat orosmoment kan vara de internatmoduler som återfinns vid Naturbruksgymnasiet i Älvdalen där skolan bedömer att de inte behöver dem till hösten men där uppsägningstid finns. En lösning skulle vara om Landstingsfastigheter skulle ha användning för modulerna på annan plats så att förvaltningen på så sätt slipper hyran för återstående uppsägningstid.

Från och med 1 juli övergår verksamheten vid naturbruksgymnasiet till Älvdalens Utbildningscentrum AB. För närvarande pågår arbetet med att överföra personal, drift och anläggningar. Uppgifter om kostnader för detta i form av jurist- och revisorshjälp saknas för närvarande. Klart står att en anställd valt att inte följa med till det nya bolaget. Utredning om möjligheten att bereda fortsatt anställning inom landstinget pågår.

Verksamhetsområde (mkr)	Ack utfall	Prognos 2011	Resultat 2010
Fornby fhsk	-0,5	0	0,3
Mora fhsk	0,2	0	0
Malungs fhsk	0	0	0
Naturbruksgymnasiet i Älvdalen	-0,6	-0,3	-1,3
Musikkonservatoriet	-0,1	0	0,2
Folkrorelser och studieförbund	0	0	0,1
Interkommunal ersättning -fhsk	0,1	0	0,3
Film i Dalarna	0	0	0,1
Länsbibliotek Dalarna	0,1	0	0
Mentalvårdsmuseet	0	0	0,2
Stiftelser och bidrag	0,1	0	0
Konsulenter	0,5	0,3	0,1
Kansli inkl konstarkiv oförutsett samt nämnden	0,3	0,5	1,6
Prelbokn löneökning april	-0,1	0	
Ankomstregistrerade fakturor	-0,4	0	0
Resultat innan konstnärlig utsmyckning drift	-0,4	0,5	
Konstnärlig utsmyckning drift	-0,2	0	-0,4
Resultat	-0,6	0,5	1,1

I ovanstående tabell redovisas i prognoskolumnen den konstnärliga utsmyckningens drift till ett nollresultat för året. Eftersom hela den konstnärliga utsmyckningens ram ingår i investeringsutrymmet saknas landstingsbidrag i Kultur- och bildningsnämndens anslag.

Investeringar (mkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Övriga investeringar	-4,2	-4,5	0,3
Konstnärlig utsmyckning	-1,7	-1,7	0
Summa	-5,9	-6,2	0,3

Förvaltningen beräknar inte att nyttja hela investeringsramen för 2011.

Personal

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	198,53	196,34	200,16
Antal anställda	230	239	242

Faktiska årsarbetare och antal anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	117 413	119 727	121 325
- varav timanställda	1 417	949	1 352
- varav mertid/övertid samtlig personal*	1 037	1 614	2 301

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dagar och grund-/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1 700 arbetade timmar.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg.	-58,6	-58,5	-69,5
Inhyrd personal	-0,1	-0,1	-0,1

Den, i jämförelse med 2010, lägre lönekostnaden beror till största del på bolagisering av Naturbruksgymnasiet vid Älvdalen.

Sjukfrånvaro	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	3,4%	3,7%	3,6%
Antal sjukdagar/anställd	3,1	3,9	3,7

Jämfört med samma period föregående år har sjukfrånvaron minskat inom kultur- och bildningsförvaltningen.

Verksamhetsstatistik - kultur

Nyckeltal	Ack 2011	2010	2009
Film i Dalarna			
Tekniklån	28	75	39
-varav växthusprojekt	15	24	32
Produktionsstöd			
-Dokumentär	16	17	13
-Kortfilm	5	4	7
-Växthus	12	26	24
Länsbibliotek			
Antal fjärrlån	1 612	4 330	4 950
Antal depositioner	32	83	111
Antal arrangemang	26	83	67
Antal deltagare på arrangemang	298	1 491	1 432
Konsulentbesök för dialog och rådgivning	37	48	57
Mentalvårdsmuseet			
Antal besökare *Mentalvårdsmuseet	Redovisas i december	3 600	3 750

Verksamhetsstatistik - skola

Nyckeltal	Prognos 2011	Bokslut 2010	Bokslut 2009
Deltagarveckor (folkhögskolor)	17 162 16 763	18 199 16 763	17 723 16 763
<i>Varav statsbidragsberättigat</i>			
Elevveckor (gymnasieskolan)	8.518	13 458	14 217
Elevveckor (uppdrag genomfört vt)	34		
1,5 sökande per utbildningsplats	Målet uppfylls troligen under våren	Målet uppfyllt på Musikkons. och alla fhsk	
Andel studerande som fullföljer sin utbildning uppgår till 85%	Terminen ej avslutad än	Målet uppfyllt	
Antal initiativ som förbättrar möjligheter till livslångt lärande/ vidare studier/arbete för de studerande	3 var på Fornby och Malungs fhsk	Målet uppfyllt på 2 av 3 fhsk	

Malin Lagergren
Förvaltningschef
Kultur- och bildningsnämnd

Tandvårdsnämnden april 2011

Tandvårdsförvaltningen

Måluppfyllelse

Graden av måluppfyllelse inom Folk tandvården mäts kontinuerligt och följs upp månad för månad. Målen är huvudsakligen formulerade som nyckeltal som i sin tur skall spegla träffsäkerheten av genomförda aktiviteter i upprättad verksamhetsplan. Nyckeltalen uppdateras fortlöpande och underliggande data hämtas ur befintliga datasystem via sökverktyget Di-Diver.. Vår bedömning är att målen för utvecklingen av barn och ungdomars tandhälsa kommer att uppnås. Detsamma gäller utvecklingen av de äldres tandhälsa och den verksamhet för vilken Folk tandvården är kontrakterad gentemot Beställarenheten. Glädjande är att sjukfrånvaron närmar sig målet om 14 dagar per anställd och år. Antalet utbildningsdagar totalt förväntas nå budgeterad nivå. Målen för allmäntandvården förväntas utifrån periodens utfall uppnås trots vissa kvarvarande vakanser och uppenbara svårigheter att rekrytera tandläkare. Observeras skall dock att resursförbrukningen av arbetad tid per behandlad patient tendera att öka, något som inom vuxentandvården är en konsekvens av det nya tandvårdsstödet medan det inom barn- och ungdomstandvården mera är ett uttryck för generationsväxlingen på vårdgivarsidan. Den erbjudna patienttiden i form av debiterbar tid minskar då administrationen till följd av tandvårdsstödet och nya redovisningskrav ökar. Specialisttandvården bedöms klara sitt vårdåtagande gentemot patienterna, men kommer att ha svårt att samtidigt utbilda allmäntandvården och bedriva FoU verksamhet inom givna ramar. Även den tandtekniska verksamheten förväntas nå de mål, såväl verksamhetsmässiga som ekonomiska, som satts upp för verksamhetsåret 2011

Viktiga händelser under året

Tandvårdens regelverk utvecklas hela tiden utifrån ett synsätt baserat på konkurrens mellan privata och offentliga vårdgivare på lika villkor. Allt större krav ställs på den offentliga tandvården att redovisa sina kostnader på ett konkurrensneutralt sätt. Av detta skäl har ett omfattande arbete inletts såväl nationellt som lokalt i Dalarna för att leva upp till dessa krav. Då regelverket framtvingar ett marknadsmässigt och företagsekonomiskt synsätt kan inte detta i nuläget ifrågasättas. Förutsättningar måste därför utvecklas inom respektive landsting som tillgodoser uppsatta krav, förutsättningar som vanligtvis inte kan omfatta övrig landstingsverksamhet med andra förutsättningar i ett koncernperspektiv. Av detta skäl har vissa landsting valt att bolagisera sin tandvård medan man i Dalarna valt en förvaltningsmodell där verksamheten skall bedrivas och redovisas under bolagsliknade former. Denna process har påbörjats och måste tydliggöras utifrån vilken avsikt och hur långt man är beredd att gå för att ge Folk tandvården Dalarna en större frihetsgrad utifrån regelverkets intentioner och ett koncernperspektiv. Detta är den i särklass viktigaste utmaningen vi nu har och det är viktigt att Folk tandvården ges en rimlig möjlighet att kunna konkurrera med andra tandvårdsproducenter på en tandvårdsmarknad. Om så inte blir fallet kommer landstinget Dalarna ej längre kunna

bedriva en framgångsrik tandvård i egen regi och därmed inte klara sitt planeringsansvar för all tandvård.

Dagens tandvårdsstöd är komplicerat och detaljerat, något som kräver mycket administration. Komplexiteten i stödet kräver ett bra stöd från Försäkringskassan, något som i vissa delar saknas. Då regelverket kan tolkas olika från Försäkringskassan och berörda vårdgivare finns alltid en risk att debiterad vård inte ersätts vilket också leder till att felaktiga kostnadsförslag uppkommer. Detta leder i sin tur till ett misstroende från patienternas sida och också till en stor frustration hos vårdgivarna.

Folktandvårdens ledningssystem tillämpas nu i skarp drift och utvecklingen av systemet sker via interna revisioner. Detta arbete är nödvändigt utifrån gällande krav på hälso- och sjukvård inkl tandvård och arbetet förväntas ge långsiktiga positiva effekter

Ett nationellt arbete har påbörjats för att ta fram en enhetlig modell för redovisning av respektive Folk tandvårdsorganisations kostnader och intäkter. Detta är ett initiativ från SKL och en följd av bl a Konkurrensverkets rapport där man kräver en helt annan redovisning än vad som idag är möjlig inom ramen för hur annan landstingsverksamhet redovisas. Detta mycket omfattande arbete kommer att kräva resurser lokalt i Dalarna och förslaget gällande denna särredovisningsmodell har medfört ett antal aktiviteter under 2011.

Vid månadsskiftet januari-februari infördes Frisktandvårdskonceptet enligt den nationellt beslutade modellen i Dalarna. Detta arbete har medfört omfattande arbete för att anpassa konceptet till våra it-system samtidigt som utbildningsinsatser till verksamheten gällande modellen varit rikligt förekommande. Kostnader har därmed uppkommit som vi måste balansera i årets resultat.

Uppföljning besparingsåtgärder

Folktandvården har genom sin verksamhetsplaneringsmodell baserad på nyckeltal goda möjligheter att ställa om verksamheten utifrån nya förutsättningar. Årets sparbetning i form av ett avkastningskrav kommer att klaras genom viss återhållsamhet på kostnadssidan och genom att en klinik avvecklas under året. Vi kalkylerar inte med någon större intäktsökning då allt flera unga och mindre erfarna tandläkare anställts. Detta kommer att kortsiktigt påverka intäktsflödet negativt varför stor återhållsamhet på kostnadssidan måste gälla. Ingen höjning av nu gällande tandvårdstaxa planeras då höjning gjordes per 2010-11-01. Detta i kombination med ett tandvårdsstöd under ständig utveckling och utökad administrativ börda, generationsväxling bland personal m m kommer att påverka intäkterna i olika omfattning och sannolikt kommer inte intäkterna att öka i den omfattning som kalkylerats. Utbildningsinsatser måste kontinuerligt genomföras och nu gällande tekniskt stöd samt redovisningsrutiner utvecklas ytterligare för att klara de redovisningskrav som föreslås gälla för tandvården under 2012. I vilken omfattning översynen av nuvarande tandvårdsstöd och det tillhörande allmänna regelverket kommer att påverka Folk tandvårdens ekonomi och verksamhet är i dagsläget osäkert.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	66,4	194,5	195,0	189,0
Kostnader	-116,8	-351,1	-352,6	-344,9
varav personal-kostnader	-79,2	-224,0	-223,5	-219,4
Verksamhets resultat	-50,4	-156,6	-157,6	-155,9
Landstingsbidrag	52,5	157,6	156,7	156,7
Över/ Underskott	2,1	1,0	0,0	0,8
Årets investering	1,0	7,6	7,6	6,6

Landstingsersättningen totalt för 2011 är i stort sett oförändrad jämfört med 2010 genom att den årliga uppräknningen reducerats till 1,7 % och justering gjorts utifrån ändrade arbetsgivaravgifter. Mot denna bakgrund, ökade lönekostnader p g a 2011 års löneöversyn och den osäkerhet som fortfarande råder p g a nuvarande och kommande reviderat tandvårdsstöd samt vad avser ekonomiska effekter svårbedömt nytt tandvårdsstöd, prognostiseras ett överskott i förhållande till budget motsvarande avkastningskravet om 1,0 Mkr. Även om detta resultat är osäkert bedöms ändå möjligheterna till att uppnå ovan nämnt resultat som goda. Personalkostnaderna prognostiseras öka under året motsvarande ca 4 Mkr p g a genomförda och pågående löneöversynsförhandlingar, men då antalet anställda inte förväntas öka i nämnvärd omfattning, kommer den totala personalkostnaden sannolikt att kunna hanteras inom budget. Intäkterna förväntas som tidigare nämnts inte öka i den omfattning som kalkylerats även om årets intäkter förväntas överstiga fjolårets med ca 5 Mkr. Orsaken till detta är den generationsväxling som pågår inom Folk tandvården Dalarna samt störningar i produktionen p g a gällande tandvårdsstöd. Det nya tandvårdsstödet gör det möjligt för allt flera att erhålla mera högkvalitativ tandvård till rimligare kostnad, vilket gör att allt flera protetiska tjänster utförs och stor efterfrågan av protetiska tjänster uppkommit. När protetisk vård skall utföras krävs yrkeserfarenhet och att vården kan utföras på ett kostnadseffektivt sätt, krav som den nytexaminerade tandläkaren har svårt att leva upp till. Behandlingarna tar längre tid ur både ett vårdmässigt och administrativt perspektiv vilket påverkar patient genomströmningen negativt. Då Folk tandvården Dalarna har en i ett nationellt perspektiv låg tandvårdstaxa har denna också bidragit till att minska kostnadseffekterna för patienterna. Detta är positivt men samtidigt innebär detta stora krav på produktivitet och effektivitet, krav som mindre erfarna medarbetare har svårt att leva upp till. Därför kan inte en taxejustering på sikt uteslutas för att klara kostnadsutvecklingen inom vuxentandvården, en verksamhet som inte får subventioneras. Ökade personalkostnader men också en ökad kostnadsutveckling gällande tandtekniska underleverantörstjänster, material m m motiverar ett sådant beslut. De övriga kostnaderna kommer i reella termer att öka kraftigt i Folk tandvårdens redovisade driftskostnader per verksamhet då samtliga fria nyttigheter tagits bort

och lagts som en driftskostnad i verksamheten utifrån nya redovisningskrav. På årsbasis kommer dock de övriga kostnaderna att kunna hållas på en sådan nivå att lagd budget kan balanseras.. Det finns därför flera samverkande faktorer som kommer att påverka Folk tandvården Dalarnas resultat för verksamhetsåret 2011.

Verksamhets-område (mkr)	Prognos	Avvikelse%	Resultat 2010
Specialisttandvård	-0,6		2,0
Allmäntandvård	-2,7		3,2
Sjukhustandvård	0		0,2
Tandteknisk verksamhet	0,1		0,2
Övrig verksamhet	4,2		-4,8
Summa	1,0		0,8

Specialisttandvårdens prognostiserade resultat påverkas till stor del av rådande bemannings situation. Samtidigt som nya specialister anställts så kommer vakanserna inom den anslagsfinansierade delen av specialisttandvården att påverka det ekonomiska resultatet i positiv riktning. Trots detta prognostiseras ett underskott för specialisttandvården i förhållande till budget. Detta är i första hand en konsekvens av att verksamheten tillförts kostnader som tidigare var att betrakta som fria nyttigheter i ett koncernperspektiv och detta i kombination med att budgeterade intäktsmål inte kommer att uppnås samverkar till ett mindre ekonomiskt underskott. Samma orsak kan anföras som orsak till att allmäntandvården i år sannolikt inte kommer att nå ett 0-resultat. Tidigare problem kopplade till tandvårdsstödet är till stora delar lösta även om den utökade administrationen alltjämt är omfattande. Fortfarande råder också viss oklarhet kring hur patienter skall debiteras för utförd vård inom ramen för högkostnadsskyddet. I avvaktan på att referenspriser och särskilda åtgärder fastställs för specialisttandvård får vi leva med detta problem. Denna osäkerhet leder till en ökad administration vilken i sin tur medför att vårdtid går förlorad med förlorade intäkter som följd. Vi kan dock konstatera att man i allt större omfattning börjat hitta formerna för verksamheten och årets resultat kommer förhoppningsvis att vara i paritet med fjolårets. Inom sjukhustandvården gäller delvis samma sak, men här är det prognostiserade resultatet också en konsekvens av osäkerhet kring vilken verksamhet Beställarenheten är villig att betala för i relation till det allmänna tandvårdsstödet gränsdragningsproblematik. Inom allmäntandvården pågår en omfattande generationsväxling. Äldre erfarna kollegor som går i pension ersätts med unga med mindre erfarenhet och för dessa kan inte samma intäktskrav gälla. Vårdtiderna ökar som en konsekvens av detta men också p g a en utökad administrativ börda, vilket medför att intäkterna kommer att minska jämfört med fjolåret.

Investeringar (mkr)	Prognos	Budget	Avvikelse
Fastigheter	0	0	0
IT-utrustning	0	0	0
Övriga investeringar	7,6	7,6	0
Summa	7,6	7,6	0

För verksamhetsåret har tandvårdsnämnden beviljats ett investeringsutrymme om 7.6 Mkr primärt. Detta utrymme är något lågt i förhållande till tänkta investeringar men genom avveckling av verksamhet kommer vi att klara våra planerade investeringar inom angivet utrymme. Vi avser dock att ta upp diskussioner om alternativa finansieringsformer under året för att på detta sätt utreda möjligheten till att klara vårt långsiktiga investeringsbehov.

Personal

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	467	469	475
Antal anställda	501	504	510

Faktiska årsarbetare och antal anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	239043	240355	243318
- varav timanställda	849	330	1817
- varav mertid/övertid samtlig personal*	1717	2542	3253

- * Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Faktiska årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad minus tjänstledigheter utan lön, sjukledigheter > 14 dagar och grund-/vidareutbildning med lön.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit registreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1700 arbetade timmar.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-149,0	-149,5	-146,7
Inhyrd personal	0	0	0

Antalet anställda minskar kontinuerligt över tid. Glädjande nog så ökar antalet anställda distriktstandläkare med 6 stycken samtidigt som antalet 1:e distriktstandläkare minskar med fyra vilket ger ett netto på två. Att antalet chefer minskar är naturligt då vi förstörar chefsområden och breddar rekryteringsbasen genom att göra chefsuppdraget professionsoberoende. Vi har fortfarande ca 7 öppna vakanser som vi inte lyckats fylla, samtliga distriktstandläkartjänster. Jämfört med samma period 2010 har antalet anställda tandsköterskor minskat med en. Antalet övertandläkare är glädjande nog fler (plus en) medan tandhygienisterna är sju färre.

Tidigare har vi genom att arbeta i team klarat av att hantera fortsatta vakanser gällande tandläkartjänster genom en samtidig ökning av antalet tandhygienister. Den trenden är nu bruten och även antalet tandhygienister minskar. Vi genomgår en kraftig generationsväxling inom tandläkarkåren som ställer oss inför stora utmaningar. Äldre och erfarna medarbetare ersätts av yngre och relativt oerfarna. Detta syns

även i antalet erbjudna tandläkartimmar i vuxentandvården eftersom yngre och oerfarna medarbetare tar längre tid på sig för de insatser som behövs inom vården. Den långsiktiga försörjningen av specialisttandläkare tryggas genom de uppdragsutbildningar som pågår och finansieras i egen regi. Förstärkta insatser kommer att krävas för att hålla en hög takt i återbesättningen av distriktstandläkartjänster.

Glädjande är också att minskningen av uttag av övertid och fyllnadstid fortsätter ned samt även sjukfrånvaron som stadigt minskar. Det betyder att allt flera av våra anställda kan arbeta en normal veckoarbetstid vilket främjar en god arbetsmiljö. En bra arbetsmiljö är i nästa steg en förutsättning för minskad sjukfrånvaro.

Det är i denna del viktigt att vi arbetar aktivt för att behålla den lägre andelen långa sjukfall. Vi har infört sjuk & frisknämnan via företagshälsovården för att stödja sjuka medarbetare i ett tidigt skede för att ytterligare minska vår sjukfrånvaro. Vi kommer därmed även fortsättningsvis att investera i systematiskt arbetsmiljöarbete etc i en hög ambition att minska sjukfrånvaron och förhoppningsvis nå uppsatt mål för densamma.

Utgifterna för hälsofrämjande insatser ligger enligt plan där vi nu, efter varje hälsoprofilundersökning, sätter in aktiva insatser utifrån identifierade prioriteringsområden. Det finns en tydlig plan med aktiviteter som vi följer.

Sjukfrånvaro	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	4,77	5,34	5,91
Antal sjukdagar/anställd	4,77	5,72	6,04

Vi har gjort kraftiga satsningar på förebyggande arbete i samarbete med Företagshälsan inom ramen för sjuk och frisk anmälan samtidigt som vi fokuserat på de längre sjukdomsfallen.

Verksamhetsstatistik

Nyckeltal	Ack 2011	Progn	Budget	2010	2009
Patienter Allm.tandv					
Totalt antal barn 0-2 år	7100	7100	7100	7500	7600
Totalt antal barn 3-19 år	52800	52800	52800	53500	54740
Behandl. Patienter 3-19 år	13570	39600	39600	40513	41694
Tot antal vuxna patienter	97500	97500	97500	97000	98626
Färdigbehandlade vuxna	13100	37200	37000	37214	40664
Akut avslutade vuxna	6500	20100	20000	21009	21656
Partiellt beh vuxna	3350	9600	9600	10225	10964
Totalt beh vuxna	22950	66900	66600	68448	73284
Prestationer Allm.tandv					
Erbjudna tdl tim, barn	6300	18000	17700	17670	18158
Erbjudna hyg tim, barn	6600	18500	19100	19013	18570
Erbjudna tsk tim, barn	2500	6600	6900	6839	6616
Tot erbjudna tim, barn	15400	43100	43700	43522	43344
Erbjudna tdl tim, vuxna	22000	65000	66000	63408	66588
Erbjudna hyg tim, vuxna	16000	45000	480000	47351	48221
Erbjudna tsk tim, vuxna	400	1000	1000	989	1566
Tot erbjudna tim, vuxna	38400	111100	115000	111748	111423
Tot erbj tim barn/vuxna	53800	154100	158700	155270	155939

Allmäntandvård

Antalet ansvarsbarn 0-2 år i praktiken oförändrat medan antalet barn och ungdomar i åldersintervallet 3-19 år har minskat, -700. Tandhälsoutvecklingen inom barn- och ungdomstandvården är fortsatt god och antalet vuxna som söker Folktandvården för sin tandvård är fortsatt hög. En viss ökning har skett av antalet patienter på kö och på grund av i första hand generationsväxlingen kommer inte antalet färdigbehandlade vuxna att öka i nämnvärd omfattning även om antalet erbjudna tandläkartimmar inom vuxentandvården förväntas öka jämfört med fjolåret. Omfattande utbildningsinsatser har givits till nytexaminerade tandläkare, såväl till utbildade i Sverige som utomlandsutbildade. Detta tillsammans med att erfarna kollegor handlett dessa inom ramen för sin tjänstgöring har lett till minskat antal debiterbara kliniska timmar även om antalet erbjudna timmar ökat jämfört med fjolåret. Antalet tandhygienisttimmar inom vuxentandvården förväntas minska jämfört med fjolåret p g a barnledigheter och tidsåtgången för att anställa vikarier. Antalet partiellt behandlade och akuta förväntas minska något även om viss risk föreligger för att allt flera patienter avstår från regelbunden tandvård av ekonomiska skäl och enbart uppsöker tandvården vid akuta besvär.

Conny Konradsson
Förvaltningschef
Tandvårdsförvaltningen

Tandvårdsnämnden

Beställarenhet för tandvård

Måluppfyllelse

Tandvårdsstöd fungerar bra. Landstinget Dalarna ligger bland de främsta i landet att nå ut till befolkningen och dessutom till en låg kostnad i förhållande till andra landsting.

Det problem som ändå finns, är att klara målet om munvårdsutbildning till kommunal vårdpersonal. Redan i fjol var det problem för tandhygienisterna att få genomföra de årliga utbildningarna i flera kommuner. Det är inte bättre i år.

Verksamheten beräknas klara övriga uppsatta verksamhetsmål. En fullständig redovisning av måluppfyllelsen kan göras först vid årets slut.

Viktiga händelser under året

Socialdepartementets framtagande av ett förslag till statligt tandvårdsstöd för långtidssjuka. Detta kommer att innebära utökat ansvar för Landstingen bl.a. Ikraftträdandet är planerat till tidigast den 2012-07-01, men först måste beslut tas i riksdagen.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	0,1	0,3	0,3	0,3
Kostnader	-8,5	-25,5	-25,5	-24,3
varav personal-kostnader	-0,5	-1,6	-1,6	-1,5
Verksamhetens resultat	-8,4	-25,2	-25,2	-24,0
Landstingsbidrag	8,4	25,2	25,2	24,0
Över/ Underskott	0,0	0,0	0,0	0,8
Årets investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Det ekonomiska utfallet följer budget.

Verksamhets-område (mkr)	Prognos	Avvikelse%	Resultat 2010
Uppsökande munhälso-bedömningar	2,8	0 %	2,8
Munvårdsutbildning	0,8	0 %	0,8
Nödändig tandvård	12,8	8 %	11,9
Tandvård som led i sjukdomsbehandling	6,4	0 %	6,4
LD:s Utökade tandvårdsstöd	0,6	50 %	0,4
Summa	23,4	5 %	22,3

Prognosen för 2011 är ett nollresultat.

Personal

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-1,1	-1,1	-1,0

Personalen består av en förvaltningschef (75 %), två assistenter (100 % + 75 %) samt två bedömningstandläkare.

Verksamhetsstatistik

Nyckeltal (4 av 12 mån)	2011	2010	2009
Utförda munhälsobedömningar	1224	1137	910
Utförda munvårdsutbildningar	528	536	822
Behandlade i Nödändig tandvård	2127	2228	2111
Behandlade i Tandvård som led i sjukdomsbehandling	622	537	539
Behandlade i Landstinget Dalarnas utökade tandvårdsstöd	57	41	53

Verksamheten ägnas åt löpande administration av Landstingets tandvårdsstöd. Målet är att alla som ingår i personkretsen skall nås av tandvårdsstödet. Det är en grupp vars sammansättning hela tiden förändras och därför måste det utåtriktade informationsarbetet ständigt pågå.

Anna-Kari Rynoson
Förvaltningschef
Beställarenheten för tandvård

Patientnämnden

Patientnämnden

Måluppfyllelse

Vi försöker med de resurser vi har att göra oss kända bland både allmänhet och personal. Vi upplever en god respons både från patienter/anhöriga och från vårdens sida.

Genom att sprida vår statistik och ärenden till verksamheterna försöker vi skapa möjligheter till en bättre patientsäkerhet.

Viktiga händelser under året

Patientsäkerhetsutredningen klubbades igenom i riksdagen förra året vilket betyder att från 1/1 2011 så har vi en ny Patientsäkerhetslag i landet. Fler och utökade arbetsuppgifter läggs bl.a. på patientnämnderna. HSAN förvinner som klagoinstans för allmänheten och ersätts av Enskildas klagomål hos Socialstyrelsen.

Vi har fortsatt att träffa patientsäkerhetssamordnare i länet och planerar att träffa de kvarvarande.

Vårt särskilda informationsprojekt till Medicin i Falun/Ludvika har avslutats under våren och det återstår bara en återrapportering till deras ledningsgrupp.

Vid årets sammanträden har en chefläkare inbjudits att vara adjungerad vid sammanträdena och vi fortsätter tills alla varit med en gång och gör då en utvärdering.

Gemensamma uppdrag för alla patientnämnder i landet utökas p.g.a. behovet av sammanhållning och gemensamma riktlinjer. Ett läkemedelsprojekt pågår vid alla patientnämnder i landet under första halvåret 2011, där olika problem kring läkemedel registreras på ett likartat sätt. Detta kommer sedan att sammanställas och redovisas bl.a. till Socialstyrelsen som vi förväntas ha ett mer utvecklat samarbete med i och med den nya Patientsäkerhetslagen.

Handläggare deltar även i arbetsgrupper på Huvudkontoret som tillsatts med anledning av Patientsäkerhetslagen.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	0,3	0,3	0,3	0,3
Kostnader	-1,3	-4,0	-4,3	-3,7
varav personal-kostnader	-1,1	-3,5	-3,8	-3,2
Verksamhetens resultat	-1,0	-3,7	-4,0	-3,4
Landstingsbidrag	1,3	4,0	4,0	3,3
Över/ Underskott	0,3	0,3	0,0	-0,1
Årets investering	0,0	0,0	0,0	0,0

Nämnden har under 2011 en budget i balans som också täcker stödpersonsverksamheten. Vi har även medel för att utöka med 1 tjänst men p.g.a. anställningsstopp avvaktar vi tills vidare med det.

Informationsmateriel kostar allt mer då vi under 2010 varit ute i större utsträckning och informerat om vår verksamhet vilket vi även under detta år hoppas kunna vara.

I personalkostnaderna ingår, förutom kanslipersonalen, även arvoden för förtroendevalda samt stödpersoner.

Personal

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-2,2	-2,5	-2,0

Personalsituationen är stabil och de 3,0 tjänsterna är besatta.

Verksamhetsstatistik

Nyckeltal	Ack 2011	2010	2009
Bemötande-Kommunikation-Information	86	86	81
Organisation-Regler-Resurser	135	159	121
Vård-Behandling	183	180	146
Totalt	404	425	348

Patientnämndens verksamhet fortgår planenligt.

Antal ärenden håller sig fortfarande på en hög nivå. Under de 4 första månaderna har vi haft 404 (425) ärenden. Totalt sett förra året så blev det nästan 1200 ärenden innan årets slut vilket ser ut att kunna hålla sig på ungefär samma nivå även i år. Några trender efter 4 månader är svåra att se och de verksamheter som har många ärenden fortsätter så.

Informationsinsatserna där nämndens politiker deltagit läggs under året på is p.g.a. det ekonomiska läget

Information till nya AT-läkare sker regelbundet. Vid Högskolans sjuksköterskeprogram och KY-utbildningen till skötare har vi nu fått fäste i skolornas planer och fortsätter med den informationen. Det finns svårigheter med att få tiden att räcka till för de informationsinsatser som efterfrågas och är önskvärda, samtidigt som vi anser det mycket viktigt.

Staffan Mild
Förvaltningschef
Patientnämnden Dalarna

Nämnden för kostsamverkan Mora

Kostsamverkan Mora

Verksamhet

Landstinget Dalarna och Mora kommun har bildat en gemensam nämnd med ansvar för att producera mat till patienterna vid Mora lasarett samt till vårdtagare och boende inom kommunens äldreomsorg.

Maten produceras i Aromköket, Mora lasarett, samt levereras till äldreboenden och lasarettets avdelningar. Ombyggnationen slutfördes under vårvintern och invigdes den 5:e april 2011. Samverkan startas fullt ut när samtliga kök är ombyggda vilket beräknas vara klart under september månad.

Kommunens produktionskök inom äldreomsorgen byggs om till mottagningskök. Följande äldreboende är berörda: Saxnäs, Spanskgården, Noretgården och Vomhus.

Personalen som arbetar i kommunens mottagningskök har övergått till anställning i landstinget fr.o.m. mars månad.

Uppföljning besparingsåtgärder

Kostsamverkan är en helt ny verksamhet vars budget har anpassats för att minimera kostnaderna. Produktionssättet är relativt kostsamt men sker enligt de kravspecifikationer som beställarna fastställt. Orsaken till att bräckdukning valts av landstinget är att vården ska avlastas så långt som möjligt

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	3,7	27,1	27,1	0,1
Kostnader	-4,9	-27,1	-27,1	0,1
varav personal-kostnader	-2,6	-11,6	-11,6	0
Verksamhetens resultat	-1,2	0,0	0,0	0
Landstingsbidrag	0,0	0,0	0,0	0
Över/ Underskott	-1,2	0,0	0,0	0
Årets investering	-0,1	-6,2	-6,2	--

Kommentar:

Investeringarna 2011 avser inventarier, vagnar och maskiner till det nya produktionsköket vid Mora lasarett.

Personal

	2011	2010	2009
Faktiska årsarbetare	21,35	--	--
Antal anställda	24	--	--

Antal årsarbetare och anställda mäts periodens sista dag

	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Arbetad tid timmar, alla	10.060	--	--
- varav timanställda	661	--	--
- varav mertid/övertid samtlig personal*	172	--	--

* Preliminära värden för innevarande år.

Definitioner:

Antal anställda definieras som antalet personer, vilka innehar en anställning.

Antal årsarbetare beräknas som antal anställda x anställningens sysselsättningsgrad. Eventuella tjänstledigheter är ej avdragna.

Arbetad tid. Antal arbetade timmar för samtliga anställda. Inhyrd personals arbetade tid ingår ej.

Arbetad tid under jour och beredskap för läkare samt mertid/övertid för samtlig personal är preliminära siffror för innevarande år. Alla rapporter har inte hunnit registreras när tabellens siffror hämtas.

Helårsekvivalent. En helårsekvivalent är lika med 1.700 arbetade timmar.

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl. sociala avg.	-8,1	-8,1	--
Inhyrd personal	0,0	--	--

Sjukfrånvaro	Ack 2011	Ack 2010	Ack 2009
Sjukfrånvaro uttryckt i % av ordinarie arbetstid	5,4	--	--
Antal sjukdagar/anställd	5,6	--	--

Verksamhetsstatistik

Nyckeltal	Ack 2011	Bokslut 2010	Bokslut 2009
Antal måltider (frukost, lunch, middag)	21.100	--	--
Därav patientmåltider	16.300	--	--
Därav restaurang/café-måltider	4.800	--	--
Måltidspris patient (lunch, genomsnitt)	64,00	--	--
Måltidspris restaurang (lunch)	75,00	--	--

Kommentar:

Särredovisningen av måltidsstatistiken för förvaltningarna 82 respektive 84 påbörjades i april 2011.

Anders Roos
Förvaltningschef
Landstingsservice

Revisorerna

Revisorerna och tjänstemannabiträde

Verksamhet

Revisorernas uppdrag är att granska om landstingets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

I granskningsarbetet stöds revisorerna av sakkunniga, dels i form av en anställd revisionschef, dels av inhyrda konsulter vilka utför huvuddelen av granskningsarbetet.

Granskningsarbetet följer en årligen fastställd revisionsplan och planeras med utgångspunkt från anvisad budget.

Viktiga händelser under året

Mot bakgrund av landstingets ekonomiska resultat och utvecklingen första delen av året har en omprioritering inom revisionsplanen ägt rum till förmån för granskningsinsatser med inriktning mot landstingets ekonomiska utveckling.

Ekonomi

Resultat-räkning (mkr)	2011			2010
	Ack utfall	Prognos	Budget	Resultat
Intäkter	0,1	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-0,9	-5,8	-5,8	-5,3
varav personal-kostnader	-0,8	-2,1	-2,1	-1,9
Verksamhetens resultat	-0,8	-5,8	-5,8	-5,3
Landstingsbidrag	1,9	5,8	5,8	5,7
Över/ Underskott	1,1	0,0	0,0	0,4
Årets investering	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets investering	0,0	0,0	0,0	0,0

I personalkostnaderna ingår arvoden för de förtroendevalda revisorerna.

Revisorerna beräknar att hålla sig inom anvisad budgetram.

Personal

Valda personal-kostnader (mkr)	2011		2010
	Prognos	Budget	Resultat
Löner exkl sociala avg	-1,5	-1,5	-1,4

Kjell Johansson
Förvaltningschef
Revision

